

Garīgā kustība Ventspilī sākās dažus gadus vēlāk nekā Užavā un Zirās, bet caur tiem pašiem ļaudīm. Jāni Vikstremu, vienu no Užavā pamodinātiem, 1853.gadā noņēma kara dienestā. Dienesta laikā Vikstrems bij tapis pret garīgām lietām diezgan vienaldzīgs, jo kad tas 1856.gadā pārnācis mājās Užavā, tas kaunējies satīties ar saviem agrākiem garīgā cīņā biedriem, kuri jau pa to starpu bij gandrīz šķīrušies no baznīcas un runāja par kādu tur bībelīgu kristību, kas vienīgi esot pareiza, lai gan vēl nekāda kristība nebij notikusi. Drīz pēc pārnākšanas no kara dienesta Vikstrems noietās uz dzīvi Ventspilī. Še dzīvojot Vikstrems 1860.gadā ticis pamodināts no vienaldzības caur brāli Brandmani, ko turēja patlaban apcietinātu Ventspils cietumā par to, ka esot užavniekus mēģinājis novērst no baznīcas. Satikšanās ar Brandmani Vikstrēmā pamodināja atkal slāpes pēc patiesības, un tas atkal ik svētdienas mērojis 3 jūdzes garo ceļu uz Užavu, lai apmeklētu savus agrākos cīņas biedrus. Beidzot Vikstrema sirdī pamodušās domas uzskubināt arī savus pazīstamos Ventspilī uz dievbijīgu dzīvi un meklēšanu rakstos. Kā biedri Vikstremam radušies Jānis Korns, Jukums Redins un Ašnevis. Kopā tie lūguši Dievu, lasījuši Bībeli un meklējuši saprast Dieva vārda prātu.

Vikstrema darbība nepalika apslēpta un tas drīz vien tapis uzskatīts kā jaunas mācības izplatītājs. Uz luteru mācītāja padomu pilsētas kungi sarunājušies nedot Vikstremam darbu, lai tas būtu spiests no Ventspils aiziet. Vikstrema darba devējs tirgonis Renķis to atlaidis, un kad Vikstrems tūlī pēc tam iestājies darbā pie tirgoņa Davida, tas pēc dažām dienām arī no tā ticis atlaists. Būdam uz laiku bez darba, Vikstrems apņēmis iet ik dienas uz tirgu un tur sarunāties par garīgām lietām. Bet tas tā ilgi nav gājis, Vikstremu apcietināja un ielika cietumā. Otrā dienā arī turpat ievietoja tā biedrus Kornu, Redinu un Ašnevicu. Pēdējos gan pēc vienas dienas palaida vaļā, bet Vikstremu kā vadoni paturēja 3 nedēļas cietumā. Izlaižot no cietuma, tam visādi piekodināts, lai mitējoties runāt par Bībeli un lai ejot baznīcā, uz ko Vikstrems atbildējis, ka viņš nevarot klusēt, jo Dieva vārds pavēlot apliecināt patiesību. Pilstiesa, redzēdama, ka draudi nekā nelīdz un ka Vikstrems turpina savu, nosprieda Vikstremu no pilsētas izraidīt, kas kā zināms, arī ticis izpildīts. No Ventspils Vikstrems pārcēlies uz Liepāju, no kurienes tas arī piedalījās saviem biedriem užavniekiem, kad tie 1861.gada maijā brauca pa jūru uz Mēmeli pie kristības. Kad 1866.gadā Vikstrems pēc izciestā soda dēļ kristības – 4 gadus ilga zaldātu dienesta – pārnāca atkal Ventspilī, tas tur jau atrada priekšā labu pulciņu ticīgājo. Viņa paša agrāk sētā sēkla bij nesusi labus augļus. Pēc Vikstrema izraidīšanas viņa pilsētā atlikušie biedri – Redins ar savu laulātu draudzeni un Ašnevis – turpinājuši meklēt pēc patiesības. Jauneklis Jānis Korns, kurš jau bij Mēmelē kristīts tapis, bijis šiem meklētājiem par ceļa rādītāju. Zīru un Užavas brāļi šad un tad apmeklējuši Ventspils cīnītājus un tos stiprinājuši nepagurt. Pirmā saiešanas vieta cīnītājiem bijusi pie Jukuma Redina, jau minētā jaunekļa Korna mātes namā pie „Avotu akas.” Kāds no Zīru brāļiem J.Spailis vārdā reiz apmeklējis kādu savu pazīstamu un ar to sarunājies par garīgām lietām. Šo sarunu noklausījies dzīvokļa īpašnieks Krautmanis līdz ar savu sievu. J.Spailis iepazīstinājis Krautmaņus ar Redinu un tūlī nākošā svētdienā Krautmaņa sieva Tija aizgājuši uz Redina dzīvokli, redzēt savādos ļaudis. Dziedāšana, dievlūgšana un sarunāšanās par svētiem rakstiem Krautmanietei tā patikušas, ka tā mitējusies iet baznīcā, bet pieturējusies tikai pie šīm sapulcēm.

Novembrī 1861.gadā vietējais birģermeistars ar pilskungu pārsteidza sapulci Redina dzīvoklī. Visi klātesošie, skaitā 14, izņemot Redina sievu, kurai bijis tikai dažas nedēļas vecs bērns, tapuši saņemti un ielikti cietumā uz 24 stundām. Rediniete tā izbijusies par vīra aizvešanu cietumā, ka tās mazais bērns, kurš atradies pie krūts, pēc dažām stundām nomiris. Divi no saņemtajiem, kuri visvairāk runājuši pretī, tapuši iz pilsētas izraidīti, un visiem pārējiem ticis aizliegts vienam otru apmeklēt. Spaidi tomēr nav izbiedējuši patiesības meklētājus – nākošā gadā, 13.oktobrī J.Jankovskis no Užavas kristījis Zirās sekojošus ventspilniekus: J.Redinu līdz ar sievu Billi, jaunekli Kasparu Miezi un jaunavu levu Braun un 1863.gadā tapuši kristīti kāds J.Korns un pieminētā Tija Krautman. Mazais locekļu pulciņš turpinājis sanākt pie Redina, bet kad pēc kāda laika valdība noliegusi tur noturēt sapulces, tad sapulces notikušas kādā blakus namā, kas piederējis kādam no Užavas ienākušam draudzes loceklim Kristam Cīrulim. Arī no šī nama dievlūdžēji izdzīti un tiem noteikts, nekad vairs pilsētā nepulcēties un ja to neievērošot, tad tikšot sodīti. Pēc šī piedraudējuma dievlūdžējiem piedāvājis sapulces telpas kāds versts 2 no pilsētas dzīvojošs saimnieks vārdā Rapiķis. Ļaudis uz zemēm gan bij daudz dzirdējuši par jauno ticību, bet uz pilsētu iet neiedrošinājušies; tagad, kur sapulces notikušas pie Rapiķa, tie nākuši no malu malām uz Rapiķa mājām redzēt un dzirdēt jaunticībniekus. Slāpstošiem evaņģēliju sludināt nākuši brāļi Jankovskis un Dravnieks no Užavas un A.Gertners no Labraga. Nākošais 1864.gads bijis priekš draudzītes ļoti auglīgs gads, tikušas kristītas 8 personas un to starpā 3 saimnieki – Jukums Rapiķis, Indriķis Sīmanis, Ošu māju saimnieks, un Andžus Tīss, Peniķu māju saimnieks. Pārējie no jaun kristītiem bij Jānis Junga, Jēkabs un Anna Krūza, Jukums Jansons un kalējs Ēvalds Cinovskis. Minētie saimnieki, būdami kroņa ļaudis, nebaidījās uzņemt sapulces savās mājās, kā to darīja muižnieki pa Užavu un Zirām. Bet arī te tika atrasts spaidu līdzeklis; saimniekus sodījuši ar naudas sodu, ar 25 rubļiem no reizes. Kādu laiku katras svētdienas sapulce maksājusi 25 rubļus, kurus vai nu vietējais saimnieks pats samaksājis, vai arī par visiem salikuši kopā. Pretinieki, redzēdami, ka ar to nav līdzēts, lika pagasta vīriem svētdienas rītos ierasties Rapiķa mājās un nelaist ļaudis tur iekšā. Tagad sapulcējušies zem klajas debess vienā un otrā vietā uz Ventas upes krasta. Ļaudis nākuši bariem uz šīm sapulcēm, jo baptistu mājās tie baidījušies iet. Kad arī te sākuši dzenāt un neatļāvuši uz kroņa zemes sapulcēties, tad dievlūdžēji pārgājuši uz Vāres muižas zemi. Vāres kungs licis sapulces gluži mierā. Šīs brīvās sapulces zem klajas debess bijušas tikai par labu, jo ļaudis nākuši no tuvienes un tālienes redzēt un dzirdēt šos par briesmīgi ļauniem izdaudzīnātos un vajātos ļaudis. Neviena saimnieka māja tos nebūtu spējusi uzņemt, nedz arī ļaudis tur būtu iedrošinājušies iet. Tagad tie dzirdēdami jauko dziedāšanu, sirsnīgās lūgšanas, skaidro un dedzīgo rakstu izskaidrošanu un sevišķi mīlestību un laipnību jaunticībnieku starpā un arī pret citiem, tie atrada pretdaļu no tā, ko bija dzirdējuši stāstām. Daudzi ar visu sirdi pieķērās baptistiem un Bībeles patiesībai.

Pa šo laiku brāļi bija meklējuši sapulču atļauju no Kurzemes gubernatora, kuru saņēma īsi priekš vasarsvētkiem 1865.gadā. Tās bijušas vēl nepiedzīvotas gaviles. Atvēlē bija teikts, ka baptistiem ir brīv sapulcēties savās mājās uz dievkalpošanām. Pirmā sapulce ar valdības atļauju notikusies tūlīn vasarsvētkos 25.maijā, 1865.gadā Andžam Tīsam piederošās Peniķu mājās. Pēc sapulces notikušas pirmās kristības Venstspilī, Ventas upē. Uz savas ticības apliecību tika

no A.Gertnera 27 personas bībelīgi kristītas. Pēc kristības turpat Peniķu mājas dārzā atklāti tika baudīts svēts vakariņš. Vēl tagad dzīvojošie brāļi un māsas atmin šo dienu, kā lielu prieka un godības dienu, kurā Svētais Gars, kā pirmos vasarsvētkos aizdedzinājis katru ticīgo, ka ar prieku un spēku spējuši katrs liecināt citiem no savas dvēseles laimes. Lielais ļaužu pulks ar dziļu aizgrābtību noraudzījies uz šī mazā pulciņa darbību un sirsnību, un projām ejot teikuši: „Tādiem mums vajadzētu visiem būt!”

Sapulces gan vairs netikušas traucētas no policijas puses, bet ja privātpersonas traucējušas, nebijis kas aizstāvēt un soda vainīgos. Grūti klājies tiem, kuri piedalījušies pie draudzes, tie dabūjuši paciest gan sitienus, gan izstumšanas no vietām un darba. Vāres kungs, kurš sākumā likās būt labs, vēlāk atlaidis uz pēdām K.Znotiņu no klēts vagara amata un jaunekli Cinovski, kurš muižā mācījies par kalēju, sitis sacīdams: „Es tev izsītišu to jauno ticību!” Daži saimnieki baptisti izlikti iz mājām. Šīs vajāšanas bija tikai par svētību. Ļaudis, redzēdami, ka par tik jauku dievkalpošanu un taisnu dzīvošanu, pret baptistiem tik jauni izturas, bariem nākuši baptistu sapulcēs. Tik pat par labu nāca arī tas, ka vai ikkatru svētdienu no kanceles baptisti zaimoti un ļaudis no tiem biedēti, jo daudzi aiz ziņkārības nākuši redzēt šos brīnuma ļaudis. Sapulcēs un ikdienišķā dzīvē ļaudis atrada jaunticībniekus gluži citādus, nekā mācītāji bij no kancelēm stāstījuši. Tas ļaudis pamodināja jautāt un meklēt, kādēļ tas tā notiek.

Mazā draudzīte bija drīz pieaugusi līdz 100 personām, bet meklētāju pulks un labprātīgu draugu pulks bijis vēl otrtik liels. Tagad vajadzēja noteiktas garīgas apkopšanas, jo tādas sākumā nav bijis. Svētdienas rītos, kad sapulce jau bijusi ļaužu pilna, neviens vēl nezinājis, kas kalpos, un vecākie viens otru lūguši stāties priekšā un vadīt sapulci. Sākumā pārmaiņus kalpojuši brāļi Jānis Zirnieks, Andrejs Raģis un Andrejs Brikmanis. Galvenā pārziņa bijusi A.Gertnerim, kurš šad un tad atbraucis, bet kad nevarējis atbraukt, tad sūtījis Dravnieku, vai Jankovski. 1866.gadā draudze neatrazdama savā vidū spējīga strādnieka, lūdza A.Jankovski no Užavas nākt sludināt. Jankovskis Užavā dzīvoja pie sava tēva un strādāja zemes darbu. Jankovskim bija Ventspils draudzes darbs sirdslieta. 3 jūdzes garo gabalu no Užavas līdz Ventspilij tas ik svētdienas nostaigājis kājām. Kā mazu atlīdzību viņš dabūja pa gadu 35 rubļus un vēlāk 60. Šī nākšana karstā, aukstā vai lietainā laikā pēc grūtā darbā pavadītas nedēļas nebija viegla lieta, tā saēda Jankovska veselību, ka tas nespēja vairs nākt tālo gabalu un tāpēc 1872.gada sākumā pārnāca dzīvot uz Ventspili. Draudzei Jankovskis vēl kalpoja līdz 1876.gada rudenim, kamēr viņa vietā atnāca J.Neibuks.

Draudzei pieaugot viņas vajadzības palika lielākas un vadīšana grūtāka. Tanī laikā, kamēr Jankovskis nāca no Užavas sludināt, draudzes vadīšana bija dažu no draudzes izvēlētu brāļu rokā. Kā galvenākie brāļi draudzes priekšgalā bij Kārlis Tīss, Jānis un Kristis Spaile. Kā tas jau vienmēr bijis un pat Korintus draudzē bij, tā arī tagad aiz vadīšanas trūkuma, draudzē radās brāļi, kuri labprāt gribēja tikt pie vadības, bez ka priekš šī uzdevuma būtu aicināti un cēla pret Jankovski un Gertneri dažādas sūdzības, lai no tiem ļaudis novērstu. Tā, piemēram, Gertneris

un Jankovskis ņemot lielu algu par savu kalpošanu, bet Bībelē esot rakstīts, ka to, kas par velti dabūts, arī par velti jādodot citiem. Lai izvestu savus nolūkus un draudzīti atšķirtu no vecajiem vadoņiem, K.Tīss un K.Spaile solījušies bez kādas maksas kalpot draudzei. Tā ka nu vēl nepiedzīvojošie locekļi, kuri no draudzes kārtības maz ko zināja un patiesībā vēl nebija neviena, kas pats būtu redzējis bībelīgu draudzes vadīšanu un būtu varējis kārtīgi audzināt jauno draudzi pie noteiktas organizācijas, tad tādā pārbaudīšanas brīdī izcēlās nesaprašana. 1870.gadā, 8.oktobrī draudze dalījās divās daļās, pie musinātājiem palika ap 130 locekļu un pie Jankovska ap 70-80 locekļu. Lielākais pulks sūtīja Kr.Spaili un Kasparu Znotiņu uz Mēmeli, pie kuras arī Ventspils draudze skaitījās par staciju. Mēmeles draudzes priekšnieks Niemetcs, izsūtīja uz Ventspili Elbingas draudzes sludinātāju Hinrišu, sajukušās lietas Ventspilī nokārtot. Pēdējais neatradis nekādus šķiršanās iemeslus, nedz arī sūdzētās lietas pret Jankovski un Gertneri par patiesām, gribēja draudzes daļas savest kopā, bet tas tam neizdevās.

Iz divām Niemetca rakstītām vēstulēm 1870.gada 14.novembrī, vienas Dingšim, lai viņš brauktu uz Ventspili, un otras atšķīrušamies pulkam Venstspilī, var redzēt, ka šķiršanās iemesli meklējami tikai dažu brāļu savtīgos centienos. Niemetcs šos brāļus nosauc par „Vortzuhrer” – balamutiem, kuri uzmetušies ļaudīm par vadoņiem, bet patiesībā tādi nav. Viņš pamāca atšķīrušos no tiem atkāpties, atzīt savas kļūdas un pievienoties atkal īstai draudzei, kura ir zem Jankovska vadības. (Vēl tagad dzīvojošie brāļi un māsas, kuri piederēja pie atšķīrušās daļas, apliecina, ka pēc viņu tagadējās gaismas nav bijis neviena iemesla šķiršanai, bet tikai lietu nesaprašanu un draudzes kārtības nezināšanu izlietojuši daži brāļi saviem patīgiem nolūkiem.) Atšķīries pulciņš ķērās pie sapulces būves. Par sapulces būves vedēju tika ievēlēts Andžs Tīss, kura vadībā uzbūvēts lūgšanas nams 1871.gadā. Uzceltais lūgšanas nams bij pats pirmais baptistu lūgšanas nams Kurzemē, kurš vēl tagad kalpo draudzes dzīvokļiem. Nu bija nams un ļaudis, bet nebija atkal neviena vadoņa, kurš spētu vadīt. Gaišākie locekļi, redzēdami, ka bez vadoņa ir nīkšana, sāka jau 1872. un 1873.gados griezties atpakaļ pie īstās draudzes, un 1874.gadā atgāja atpakaļ vairāk nekā 40 personas pie Jankovska vadītās draudzes. Pārējie palikušie nespēja Andžam Tīsam priekš sapulces būves aizņemtās naudas summas maksāt un, lai sapulces nams nekristu citu rokās, A.Tīss to atdeva Jankovska vadītai draudzei. Tagad savienojās gandrīz visi, izņemot retus. Atšķīrušos locekļu atpakaļuzņemšana notikās caur kļūdu atzīšanu un nožēlošanu.

Lielais darbs izlikās priekš Jankovka vājiem miesas spēkiem par grūtu, tādēļ draudze raudzījās pēc kāda jaunāka un spēcīgāka strādnieka. Tādu viņa atrada J.Neibuka personā, kurš Rīgā dzīvodams bija mācījies, tā sludināšanu, kā arī draudzes vadīšanu. Viņam netrūka arī tā laika izglītība. Neibuka laikā draudze dabūja noteiktu uz svētiem rakstiem dibinātu organizāciju, kuras pārkāpšanu Neibuks nekādā ziņā nepielaida, bet stingri pārmācīja pārkāpējus. Viņa iejūsminošie sprediķi pievilka pulkiem ļaudis, ka diezgan lielā sapulces telpa palikās par mazu. J.Neibuks daudz reizes tā nopūlējās sludinādams, ka viņa spēki pagura un dažu labu reizi tam vajadzēja palīdzēt no kanceles nokāpt un ieiet savā istabā. Pie tā savu tiesu bija arī vainīgs sliktais gaiss, kas cēlās dēļ telpu zemiem griestiem un pārpildītās sapulces. Tas Kungs svētīja Neibuka darbu tā, ka līdz ar 1880.gadu draudze bija pavairojusies par 150 jaunkristītiem

locekļiem. Pavisam Neibuks kristījies Ventspilī līdz 1887.gadam vairāk kā 300 personas. Neibuks gan kalpoja vēl līdz 1890.gadam, bet pēdējos 3 gadus neizpildīja vairs citus mācītāja pamatīgus pienākumus. Neibuku bija apsūdzējuši valdībai, ka kristījies kādu krievu no pareizticības, par ko Neibuks tapa no draudzes priekšnieka amata atcelts.

Vēl jāpiemin, ka līdz ar Neibuka atnākšanu Ventspilī iestājies jauns laikmets priekš visas Kurzemes lejas daļas, sākot no Kuldīgas, Piltenes, Talsiem, Uguņciema un līdz pat Pitragai. Neibuks, stāvēdams sakarā ar Vācijas baptistiem, īpaši ar turienes misioneres draugu Bergemani, izdabūja diezgan lielus pabalstus priekš ceļojošu strādnieku izsūtīšanas un priekš sapulču telpām nomas naudas pabalstus. Izsūtīti tika 4 strādnieki par divi kopā: Auziņš ar Žagaru, P.Veidemanis ar P.Sāmieti un vēlāk K.Rotbirķis. Bez šiem brāļiem Neibuks šad un tad pa apkārtni izsūtīja uz īsāku laiku dažus dedzīgus brāļus un, cik spēja, bieži izbrauca arī pats uz apkārtējām misioneres stacijām, ņemdams līdzī savu kori.

Pēc Neibuka atstāšanās no draudzes priekšnieka amata Ventspilī, draudze uzaicināja par sludinātāju I.Eidemani, kurš tikko bija nobeidzis mūsu sludinātāju semināru Hamburgā, Vācijā. Eidemanis atnāca uz Ventspili jau 1889.gada beigās. Eidemanis darbojās Ventspilī līdz 1901.gada februārim, pēc tam tas pārcēlās uz Talsu draudzi par priekšnieku. Ar Eidemani draudze bija mantojusi vienu krietnu strādnieku vairāk, jo Neibuks palika ar savu dzīvi tepat Ventspilī un klusu palīdzēja draudzei. Draudzes vecais I.Sīmanis, apdāvināts ar gaišu prātu un lielu enerģiju priekš Dieva darba un draudzes vadīšanas, Eidemanim bija kā labā roka. Kamēr Neibuks ar savu straujo un karsto Pētera dabu rāva ļaudis līdzī uz vareniem darbiem, tamēr Eidemanis ar lēno, kluso, bet dziļo Jēzus personas atzišanas Jāņa raksturu, ievadīja ticīgos svētu rakstu dziļumos. Par viņu var droši sacīt, ka viņš pusi no Ventspilī nodzīvotā laika būs pavadījis savā darba istabā uz ceļiem lūgšanās, tā par savu darbu, kā par visu draudzi un sabiedrības misioni. Draudzes saimniecisko pusi ar apbrīnojamu veiklību prata vadīt. I.Sīmanis, līdz ar draudzes komiteju. Draudze, atrazdamās tādā vispusīgi labā stāvoklī, uzņēmās jaunas baznīcas būvi, jo vecās telpas nespēja uzņemt ne pašus draudzes locekļus, kur vēl citus ļaudis. Galvenais baznīcas būves vadonis bija Sīmanis, kurš ar retu sirsnību pieķērās šim darbam. Locekļi un draugi, ne tikai deva naudu, bet paši visi personīgi strādāja, pat sievietes un bērni palīdzēja ķieģeļus kraut. Pretinieki mēģināja visādi aizkavēt būves darbus, lai neuzceltu tik varenu baptistu baznīcu Ventspilī. Viņi gan panāca, ka uzmūrētais stāvs veselu gadu palika bez jumta uzlikšanas, jo valdība apturēja būves darbus. Visi ienaidnieki priecājās, ka nu milzu mūri no lietus un sniega sabrukšot. Bet tas Kungs palīdzēja, izdabūja atļauju pabeigšanai un lielā ērtā ēka priekš vairāk nekā 1500 personām, līdzī ar citām zālēm un sludinātāju dzīvokļiem tika 3 gados pabeigta. Nams tapa iesvētīts 1895.gada 5.novembrī. 1902.gadā draudze aicināja Ezeres draudzes sludinātāju J.Eihmani par sludinātāju. 1910.gadā Eihmanis slimības dēļ atstāja Ventspili, pāriedams uz savu dzimteni Lielezerē.

Tā kā vienam strādniekam nācās grūti apkopt vairāk nekā 700 locekļu lielo draudzi, ar staciju

Staldzeni un darbu pa plašo apkārtni, tad draudze jau 1907.gadā aicināja J.Kurciti, kurš pašu reiz Vācijā bija beidzis savas studijas, blakus J.Eihmanim par otro sludinātāju. Līdz ar to pienāca vēl vairāk stacijas apkopšanai, kā: Puzes draudzīte un gluži jaunas vietas, Ugāle un Čikstiņciems. Pēc Eihmaņa aiziešanas 1910.gadā Kurcits palika viens pats un 1911.gadā viņu ievēlēja Eihmaņa vietā. Kaut gan jau 1909.gadā atšķīrās mazs pulciņš no lielās draudzes, lai paliktu par patstāvīgu draudzi Zaķu ciemā Rotbirķa namā, kura vēlāk pārgāja uz pilsētu, tomēr draudze atrada par labu, ka arī Staldzenes stacija ar 80 locekļiem paliktu par patstāvīgu draudzi un nebūtu Ventspilij jāapkopj. Šis darbs mīlīgā ceļā izdevās. 1911.gadā Staldzene, palikdama par patstāvīgu draudzi, uzaicināja T.Krāģi par sludinātāju.

No Ventspils evaņģēlija patiesība izplatījies pa tuvējo apkārtni Zūrām un Puzi un gar visu Kurzemes jūrmalu līdz pat Rīgai. Zūras draudzīte izcēlusies no Zūrās un Tārgalē dzīvojošiem Ventspils draudzes locekļiem, kuri 1906.gadā ar vairāku draugu palīdzību sev uzcēla glītu lūgšanas namu. Šis locekļu pulciņš uz kopdarbību ierosināts no sirmā evaņģēlija strādnieka F.Bilerta, kurš Ventspils tuvumā dzīvodams apkopa Zūru draudzes locekļus un tos ierosināja uz darbību. Puzes draudzīte cēlusies jau 90-to gadu sākumā. Būdama skaita ziņā neliela, Puzes draudzīte nav spējusi arvienu uzturēt patstāvīga strādnieka. Vienīgais, pastāvīgais strādnieks, kas vairākus gadus no vietas kopis draudzi, ir bijis sludinātājs T.Krāģis. Puzes draudzīte vēl arvienu pulcējās īrētās telpās un tagad skaita ap 40 locekļu.

Jānis Rīss

„Latviešu baptistu draudžu izcelšanās un viņu tālākā attīstība”, izdota 1913. gadā.

Nodaļa „Ventspils draudze”